

Povezanost motivacijskih faktora i uspjeha studija

Faletar, Ivan

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics and Business in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:145:284208>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-21**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Sveučilišni prijediplomski studij Ekonomska politika i regionalni razvitak

Ivan Faletar

**POVEZANOST MOTIVACIJSKIH FAKTORA I USPJEHA
STUDIJA**

Završni rad

Osijek, 2024. godine

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Sveučilišni prijediplomski studij Ekonomska politika i regionalni razvitak

Ivan Faletar

**POVEZANOST MOTIVACIJSKIH FAKTORA I USPJEHA
STUDIJA**

Završni rad

Kolegij: Menadžment

JMBAG: 0010232868

e-mail: ifaletar@efos.hr

Mentor: Izv. prof. dr. sc. Marina Stanić

Osijek, 2024. godine

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics and Business in Osijek

University Undergraduate Study Economic Policy and Regional Development

Ivan Faletar

**THE RELATIONSHIP BETWEEN MOTIVATIONAL
FACTORS AND STUDY PERFORMANCE**

Final paper

Osijek, 2024

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA
I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na vlastitim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan trajnom pohranjivanju i objavljivanju mog rada u Institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, Repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom Repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, NN 119/2022).
4. Izjavljujem da sam autor predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan s dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Ivan Faletar

JMBAG: 0010232868

OIB: 83435551734

e-mail za kontakt: fivanika@gmail.com

Naziv studija: Ekonomska politika i regionalni razvitak – sveučilišni preddiplomski

Naslov rada: Povezanost motivacijskih faktora i uspjeha studija

Mentor/mentorica rada: Marina Stanić

U Osijeku, 10.9.2024. godine

Potpis Ivan Faletar

Povezanost motivacijskih faktora i uspjeha studija

SAŽETAK

Motivacija studenata tijekom studija igra ključnu ulogu u njihovom akademskom uspjehu i općem zadovoljstvu životom na fakultetu. Ovaj rad istražuje različite faktore koji utječu na motivaciju studenata, uključujući unutrašnje i vanjske izvore motivacije, akademske ciljeve i društvenu podršku. Unutrašnja motivacija odnosi se na intrinzične faktore kao što su interes, zadovoljstvo i osjećaj postignuća, dok vanjska motivacija uključuje ekstrinzične faktore kao što su ocjene, priznanja i buduće karijerne mogućnosti. Rad također analizira ulogu nastavnika, nastavnih metoda i programa podrške u poticanju studentske motivacije. Na osnovu analize različitih studija i istraživanja, predstavljene su preporuke za unapređenje motivacije studenata kroz integrirane pristupe koji kombiniraju individualne, društvene i institucionalne faktore. Glavni cilj rada je kroz empirijsko istraživanje analizirati na koji se način studenti motiviraju i koji vanjski čimbenici ih potiču da završe fakultet. Rad je podijeljen na teorijski dio motivacijskih faktora i same motivacije i empirijski dio koji daje pregled provedenog istraživanja. Motivacija studenta se kroz godine može promijeniti ovisno o težini akademskog puta. Različiti motivacijski faktori, kako unutrašnji tako i vanjski, značajno utječu na to hoće li studenti biti u stanju prevladati izazove, ostati angažirani i u konačnici završiti svoje fakultetsko obrazovanje. Institucije, nastavnici i društvena podrška igraju važnu ulogu u poticanju i održavanju motivacije kod studenata.

Ključne riječi: akademski uspjeh, motivacija, motivacijski faktori, ciljevi

The relationship between motivational factors and study performance

ABSTRACT

Student motivation in college plays a key role in their academic success and overall satisfaction with college life. This paper explores various factors that influence student motivation, including intrinsic and extrinsic sources of motivation, academic goals, and social support. Intrinsic motivation refers to intrinsic factors such as interest, satisfaction, and a sense of accomplishment, while extrinsic motivation includes extrinsic factors such as grades, recognition, and future career opportunities. The paper also analyzes the role of teachers, teaching methods and support programs in encouraging student motivation. Based on the analysis of various studies and research, recommendations are presented for improving student motivation through integrated approaches that combine individual, social and institutional factors. The main goal of the paper is to see through empirical research how students are motivated and what external factors motivate them to graduate from college. The paper is divided into the theoretical part of motivational factors and motivation itself, but will eventually be connected with research. A student's motivation can change over the years depending on the difficulty of the academic path. Various motivational factors, both internal and external, significantly influence whether students will be able to overcome challenges, remain engaged and ultimately complete their college education. Institutions, teachers and social support play an important role in encouraging and maintaining motivation among students.

Keywords: academic success, motivation, motivational factors, goals

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. METODOLOGIJA RADA	2
3. MOTIVACIJA	4
3.1. Motivacijski faktori	6
3.2. Motivacija u životu.....	7
3.3. Motivacija u obrazovanju.....	8
4. AKADEMSKI USPJEH.....	9
5. POVEZANOST MOTIVACIJSKIH FAKTORA I USPJEHA STUDIJA	13
6. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE MOTIVACIJE ZA STUDIRANJE	15
7. ZAKLJUČAK	21
LITERATURA.....	22
POPIS SLIKA	24
POPIS GRAFIKONA	24
PRILOG	25

1. UVOD

U današnjem životu jedna od važnih stvari je ta da osoba treba staviti sebe na prvo mjesto, a zatim treba brinuti o drugima. Zdravlje, uspjeh i postignuće su najbolji način podizanja samopouzdanja jer ako je čovjek zdrav fizički, njegovo psihičko zdravlje je odmah bolje. Međutim, kako bi sve to bilo ostvarivo, čovjek mora postaviti ciljeve. Ciljevi moraju biti mjerljivi i vremenski određeni kako bi se znalo je li cilj uspješno ostvaren. Svi ciljevi koje čovjek ima u životu se ostvaruju na drugačiji način. Za neki cilj će biti potrebno nekoliko dana da se ostvare, a oni dugoročniji ciljevi će se ostvariti kroz neki duži vremenski period. Naravno, u praksi je to rijetkost, te ponekad ljudska lijenost presudi u obavljanju poslova. Ljudi motivaciju pronalaze u sebi, u sebi dragim osobama i/ili njihovoj okolini.

Motivacija se može pokrenuti na razne načine. U sportu je primjerice najbolja unutarnja motivacija jer igrač sam sebe motivira da bude što bolji. Naravno, vanjska motivacija kao što su primjerice navijači, trener, suigrači mogu također utjecati na što bolju igru pojedinca. Navijači sportašima ponekad budu vjetar u leđa jer se igrači njima žele dokazati i ne žele ih razočarati. Upravo na taj način funkcionira i sama motivacija. Potiče čovjeka da iskoristi svoje najbolje vrline, a i mane, kako bi ostvario svoje zadane životne ciljeve. Vanjski poticaji mogu biti korisni u kratkoročnom poticanju ponašanja, ali dugoročni rezultati motivacije često proizlaze iz unutarnjih izvora, poput osobne strasti, interesa ili svrhe. Pozitivan stav i uvjerenje u vlastite sposobnosti igraju važnu ulogu u održavanju motivacije. Kada ljudi vjeruju da mogu postići svoje ciljeve i prevladati izazove, motivirani su da se suoče s preprekama i ustraju u ostvarivanju svojih ciljeva.

Cilj ovog rada je vidjeti kako pojedini motivacijski faktori utječu na studente i njihovu motivaciju pri završavanju fakulteta. U ovom završnom radu analiziraju se faktori koji utječu na motivaciju studenata pri učenju i završetku studija. Akademski uspjeh postiže se kombinacijom jasnih ciljeva, dobre organizacije vremena, učinkovitog učenja, motivacije i brige o fizičkom i mentalnom zdravlju. Ključne su dosljednost, samodisciplina i sposobnost prilagodbe, uz korištenje podrške i povratnih informacija od profesora i kolega.

2. METODOLOGIJA RADA

Metodologija rada je sustavan i strukturiran proces koja se koristi u istraživačkom procesu kako bi se postigli relevantni i pouzdani rezultati. Ova metodologija obuhvaća niz koraka i tehnika koje istraživači slijede prilikom planiranja, provođenja, analize i interpretacije svojih istraživanja (Horvat, 2023). Metzinger (2020) navodi da ključni elementi metodologije istraživačkog rada uključuju:

1. Postavljanje ciljeva istraživanja: Ovaj korak uključuje definiranje jasnih, mjerljivih i relevantnih ciljeva istraživanja. Istraživači također razvijaju hipoteze ili predviđanja koja žele testirati tijekom istraživanja.
2. Prikupljanje podataka: Nakon postavljanja ciljeva, istraživači odabiru odgovarajuće metode prikupljanja podataka. To može uključivati eksperimentalne studije, ankete, intervjuiranje ispitanika ili analizu postojećih podataka iz literature ili baza podataka.
3. Analiza podataka: Kada su podaci prikupljeni, slijedi korak analize. Istraživači primjenjuju statističke i druge analitičke tehnike kako bi obradili podatke i identificirali uzorke, trendove ili asocijacije u podacima.
4. Tumačenje rezultata: Analiza podataka rezultira interpretacijom dobivenih rezultata. Istraživači pokušavaju razumjeti što ti rezultati znače u kontekstu postavljenih ciljeva i hipoteza istraživanja te kako oni doprinose postojećem znanju o temi.
5. Provođenje kritičke evaluacije: Ovaj korak uključuje procjenu valjanosti i pouzdanosti rezultata. Istraživači razmatraju moguće greške u istraživanju, kao što su metodološke greške, pristranost ili nedostaci u uzorku, te ocjenjuju kako ti čimbenici mogu utjecati na interpretaciju rezultata.
6. Pisanje i prezentiranje rezultata: Konačni korak metodologije znanstvenog rada je priprema strukturiranog izvještaja ili znanstvenog rada koji opisuje detalje istraživanja, rezultate, analizu i interpretaciju. Ovaj izvještaj treba biti napisan na način koji omogućuje drugim istraživačima da razumiju postupke i rezultate istraživanja, te da ih mogu kritički procijeniti.

Metodologija znanstvenog rada pruža okvir koji pomaže istraživačima u vođenju sustavnih i objektivnih istraživanja te osigurava da se postignu relevantni i pouzdani rezultati koji su prihvaćeni u znanstvenoj zajednici (Horvat, 2023).

Predmet istraživanja završnog rada je utjecaj motivacije na akademski uspjeh. Kako bi se ostvario akademski uspjeh, jedan od najvažnijih čimbenika upravo je motivacija. Student se fokusira na unutarnju i vanjsku motivaciju koja ga potiče pri ostvarenju svojih ciljeva.

Cilj završnog rada je usporedba sekundarnih podataka koji su pronađeni u stručnoj literaturi i na internetu sa primarnim podacima koji su prikupljeni kroz empirijsko istraživanje provedeno u svrhu ovog završnog rada. Na temelju uspoređenih podataka istražiti će se motivacija i uspjeh studiranja.

Tijekom izrade završnog rada korišteni su sekundarni izvori podataka iz stručne ekonomske literature (knjige, znanstveni radovi, znanstveni članci) te relevantni internetski izvori.

U svrhu izrade završnog rada, provedeno je anketno istraživanje koje je jedini primarni izvor podataka u radu. Istraživanje je provedeno na 35 studenata Ekonomskog fakulteta u Osijeku koji su se izjasnili što ih najviše, a što najmanje motivira tokom studiranja.

Rad je podijeljen na sedam poglavlja. Prvo poglavlje započinje uvodom te nakon njega slijedi metodologija rada i nakon nje je poglavlje empirijsko istraživanje motivacija među studentima. Četvrto i peto poglavlje su teorijske podloge. U četvrtom poglavlju obrađena je teorija motivacije i motivacijskih faktori te njihov utjecaj u životu. Peto poglavlje govori o akademskom uspjehu, a šesto poglavlje uspoređuje motivacijske faktore i uspjeh studija. Sedmo poglavlje su rezultati istraživanja, a posljednje poglavlje posvećeno je zaključku završnog rada na temelju provedenog istraživanja.

3. MOTIVACIJA

Teorija motivacije najbolje se može definirati ako se razmotri nekoliko pogleda na motivaciju. Pogledi na motivaciju dijele se na: biheviorističku teoriju ličnosti, humanističku teoriju ličnosti, teoriju dostignuća i kognitivnu teoriju ličnosti (Rheinberg, 2004).

Biheviorizam je izveden iz engleske riječi behaviour što znači ponašanje. Psihologija ponašanja bavi se time kako se ljudsko ponašanje mjeri, odnosno kako ljudsko ponašanje reagira na određene podražaje. Biheviorizam je pristup psihologiji koji tvrdi da se znanstvena metoda može primijeniti samo na ponašanja koja se mogu promatrati i mjeriti. Ovisno o modelu ponašanja, na ponašanje osobe može se utjecati izvana. U tom smislu, ponašanje pojedinaca motivirano je činjenicom da se željeno ponašanje dosljedno nagrađuje, a nepoželjno ponašanje ignorira ili odbacuje. Ono što nekim ljudima predstavlja nagradu, drugim ne znači ništa. Različiti ljudi dobivaju zadovoljstvo od različitih stvari. U takvim slučajevima postoji strah od propuštanja nagrade, zbog čega bi ljudi mogli prestati sa svojim standardnim ponašanjem (Hrvatska enciklopedija, 2013).

Humanistička teorija temelji se na teoriji Abrahama Maslowa i na određeni način prikazuje zadovoljenje potreba. Potrebe su predstavljene kroz hijerarhijsku piramidu. Osoba započinje drugi korak tek kada zadovolji potrebe sadržane u prvom. Isti princip vrijedi za svaki sljedeći korak prema najvišoj razini na kojoj se može pristupiti samodefiniranju ili samoučenju. Vjeruje se da osoba ne može razmišljati o svojim najvažnijim potrebama sve dok svoje osnovne potrebe ne zadovolji, ali to nije istina. Maslowljeve granice nisu krute niti dobro definirane; zapravo su fleksibilne i ne izgledaju svima isto. Osoba može biti samodostatna čak i ako druge pod-potrebe nisu zadovoljene. Ako je osoba zadovoljila sve svoje druge potrebe, to ne znači da će odmah pokušati težiti samoostvarenju (Maslow, 1987).

Postoje D-potrebe (deficita) i B-potrebe (biti). Potrebe skupine D uključuju fiziološke potrebe, potrebe za sigurnošću, potrebe za ljubavlju i poštovanjem., to se zove nedostatak potrebe. Ako nedostaju potrebe kao što su (npr. zrak, voda, hrana) čovjek radi sve što je potrebno da zadovolji te potrebe. B-potrebe su duhovne, tj. postoje i odnose se na ono najnužnije. Čovjek kao ljudsko biće uključuje traženje smisla i svrhe postojanja. Duhovne potrebe su potraga za istinom, dobrotom i ljepotom. B-potrebe se nalaze na vrhu piramide. To je potrebno za

samoidentifikaciju. Za razliku od D-potreba, nemaju svi B-potrebe. Kad čovjek zadovolji B-potrebe osjeća se jačim jer pronalazi odgovore na sva životna pitanja i zadovoljava potrebe tijela i potrebu za sigurnošću, ljubavi i potrebi te ima jaku želju za komunikacijom. U to spadaju prijateljstvo, ljubav, veze i obitelj. Sve je to potrebno u životu (Maslow, 1987).

Četvrta razina piramide pokazuje da je čovjeku potrebno poštovanje. Ljudi se počinju boriti da dobiju poštivanje drugih ljudi i žele shvatiti njihove vrijednosti u okruženju. Potrebe uključuju samopoštovanje, poštovanje okoline i samopouzdanje u društvu. Samopoštovanje se često pronalazi kroz postignuća. Pojava iskušenja i slave može samo naštetiti i izazvati nepovjerenje. Potreba za poštovanjem trebala bi težiti razvoju vlastite snage i sposobnosti, postizanjem specifičnih ciljeva, općih postignuća u životu i specifičnih vještina. Vrh piramide pokreće samosvijest. To se može razumjeti ispunjavanjem svih potreba na dnu piramide. Samosvijest je želja svake osobe da upozna sebe, da ima veliki potencijal, što znači priliku pronaći veliku vrijednost i cilj je živjeti život punim plućima. Četvrti korak piramide pokazuje da nam je potrebno poštovanje (Maslow, 1987). Svi ovi koraci prikazani su na Slici 1.

Slika 1. Maslowljeva piramida potreba

(Izrada autora)

Kognitivna teorija prvenstveno se temelji na razvoju i želji za zadovoljstvom. Neki trebaju ili jednostavno žele postići određenu razinu uspjeha. Mnogi ljudi to kažu jer su znatiželjni, zanimljivi i također inspirativni. Ljudi ponekad trpe dugotrajne patnje koje nisu zabavne ili uzbudljive samo kako bi postigli postavljene ciljeve (Rheinberg, 2004).

3.1. Motivacijski faktori

Motivacijski faktori su unutarnji ili vanjski podražaji koji potiču ili utječu na ponašanje, želje ili akcije pojedinca. Oni su ključni za razumijevanje ljudskog ponašanja i mogu imati širok spektar utjecaja na različite aspekte života pojedinca. Motivacijski faktori mogu varirati ovisno o pojedincu, situaciji ili kontekstu, ali neki uobičajeni motivacijski faktori uključuju (Deci, Ryan, 2000):

- **Unutarnja motivacija:** Unutarnja motivacija dolazi iznutra pojedinca i povezana je s osobnim ciljevima, vrijednostima i interesima. Kada je osoba unutarnje motivirana, osjeća intrinzično zadovoljstvo i ispunjenje obavljajući određenu aktivnost. Primjeri unutarnje motivacije uključuju rad na projektu koji je u skladu s osobnim strastima ili interesima, učenje nečega što osoba smatra važnim ili zabavno, ili postizanje osobnih ciljeva kao što su osobni razvoj ili samopoboljšanje.
- **Vanjska motivacija:** Vanjska motivacija dolazi izvan pojedinca i obično je povezana s vanjskim nagradama, priznanjima ili poticajima. Ova vrsta motivacije može uključivati izvršavanje zadataka kako bi se izbjegle kazne ili dobio novčani bonus, ili postizanje ciljeva kako bi se dobio društveni status ili priznanje od drugih. Dok vanjska motivacija može biti korisna za poticanje kratkoročnih rezultata, dugoročno može dovesti do manje angažiranosti i zadovoljstva kod pojedinca ako se unutarnji faktori motivacije zanemare.
- **Biološki faktori:** Biološki faktori poput gladi, žeđi, seksualne potrebe ili potrebe za snom mogu biti snažni motivacijski faktori koji utječu na ponašanje i odluke pojedinca.
- **Socijalni faktori:** Socijalni faktori, kao što su pripadnost grupi, želja za prihvaćanjem ili odobravanjem drugih, mogu također biti motivacijski faktori koji utječu na ponašanje pojedinca.

Razumijevanje ovih motivacijskih faktora omogućuje organizacijama i pojedincima da prilagode strategije motivacije kako bi potaknuli produktivnost, zadovoljstvo na radnom mjestu i ostvarivanje ciljeva. Integracija intrinzične motivacije, kroz podršku osobnim interesima i

vrijednostima, zajedno s odgovarajućim oblicima vanjske motivacije, može rezultirati održivijom i uspješnijom motivacijom pojedinaca (Jukić, Krznarić, 2010).

3.2. Motivacija u životu

U životu treba pronaći motivaciju koja će potaknuti čovjeka na bolje razmišljanje i pojačanu volju koja će potaknuti čovjeka na rad i bolje obavljanje posla. Ovo je skup radnji koje pomažu prevladati strahove, pronaći motivaciju i odrediti prioritete:

- **Pronaći svrhu** - Možda osoba već zna koja je njegova svrha, ali dobro je pregledati je i držati je u središtu njegovih misli. Ako čovjek smatra da nema svrhu, treba početi ovdje: na što bi se čovjek htio osvrnuti na kraju svog života? Što će njegov život učiniti značajnim? Što će njegovom životu dati neki smisao? Ako nema odgovor na ova pitanja, vrijedi provesti malo vremena u prirodi sa svojim mislima.
- **Prihvatiti svoju želju** - Ako osoba ima želju učiniti nešto pozitivno u svom životu treba to i prihvatiti. Čovjek tu želju treba gledati kao na prvi pozitivan korak, koji je već poduzet. Sada ga treba iskoristiti i poduzeti nešto.
- **Stvoriti prostor** – Osoba neće napraviti nikakvu promjenu ako ne stvori mali prostor za promjenu. S promjenama treba početi ujutro, navečer, za vrijeme pauze za ručak. Ne treba čekati da se promjena dogodi nego ju treba učiniti. Potrebno je blokirati malo vremena u svom kalendaru svaki dan, čak i ako je to samo 10 ili 15 minuta. Ako osoba nema vremena, neka razmisli o tome koliko dugo svaki dan provodi na Facebooku, TV-u, igrama ili obavljanju manjih zadataka koji nisu toliko važni. Potrebno je odmaknuti te zadatke i učiniti ono što je najvažnije.
- **Okružiti se** - Najbolji način da se promjena dogodi je da se osoba okruži drugima koji i sami čine sličnu promjenu, drugima koji će podržati njihovu promjenu. Potrebno je pronaći nekoliko ljudi na mreži ili izvan nje i stvoriti tim za podršku koji će se redovito međusobno provjeravati.
- **Potražiti odgovornost** – Treba pronaći barem jednu osobu koja će se smatrati odgovornim za ovu promjenu. To može biti gore spomenuti tim za podršku, ili trener, ili partner za odgovornost.
- **Poduzeti malo akcije** - Napraviti mali korak i pokrenuti se je jako važno. Kretanje rađa kretanje. Nakon jednog koraka potrebno je napraviti još jedan mali korak. Ovako nastaje promjena (Babauta, n.d).

3.3. Motivacija u obrazovanju

Motivacija je gotovo neophodna za nekoga tko se obrazuje ili uči. Sve vrste obrazovanja i/ili zaposlenja. Iz tog razloga, kako naglašava Thoms (2001), znanje je moć. Najvažnije je upoznati osobne osobine, stilove učenja i predispozicije odraslih sudionika. Promatrajući čimbenike koji pridonose procesu učenja, od predavanja do lekcija koje su odrasli naučili, postaje jasno da motivacija utječe na učenje, vrijeme koje se uloži u učenje, koliko se razumije i koliko se dobro primjenjuje naučeno. Na uključivanje odraslih sudionika u obrazovanje utječe i motivacija, uključivanje u različite tečajeve i programe obrazovanja odraslih. Odrasli polaznici stječu znanja iz raznih razloga, na temelju okolnosti, posla, društvenih očekivanja, individualnih preferencija i interesa (Thoms, 2001).

Uzimajući u obzir da se obrazovanje odraslih odvijalo uglavnom u redovnom i obveznom obrazovanju, njihova motivacija se promatra na drugačiji način. Na taj način obje strane mogu imati koristi od prilagodbi procesa poučavanja i učenja, zadovoljstvo, poboljšanje standarda poučavanja i učenja te promovirao suradnju sudionika. Pongrec (2001) je rekao kako motivacija ima utjecaj i prije i tijekom stvarnog nastavnog procesa. Zadovoljstvo obrazovanjem, potiče ciljeve, pomaže u prevladavanju prepreka i daje doprinos te postignuće.

4. AKADEMSKI USPJEH

Akademski uspjeh obično se definira kao postizanje visokih rezultata, postignuća ili izvrsnosti u akademskim aktivnostima ili studijima. To može uključivati različite aspekte, ovisno o kontekstu, ali obično se prema Perna, Thomas (2006.) odnosi na sljedeće:

1. **Visoke ocjene:** Jedan od osnovnih pokazatelja akademskog uspjeha su visoke ocjene postignute u različitim predmetima ili disciplinama. Visoke ocjene obično sugeriraju razumijevanje gradiva, sposobnost primjene naučenog i uspješno savladavanje akademskih izazova.
2. **Dostizanje akademskih ciljeva:** Akademski uspjeh može se mjeriti i postizanjem osobnih ili institucionalnih akademskih ciljeva, poput diplomiranja, stjecanja određenog stupnja ili kvalifikacije, ili postizanja specifičnih akademskih priznanja ili nagrada.
3. **Aktivno sudjelovanje u akademskim aktivnostima:** Aktivno sudjelovanje u dodatnim aktivnostima poput istraživačkog rada, volontiranja, sudjelovanja u akademskim klubovima ili projektima također može biti pokazatelj akademskog uspjeha. To ukazuje na predanost i angažman u izvanškolskim aktivnostima koje doprinose akademskom razvoju i rastu.
4. **Stjecanje znanja i vještina:** Akademski uspjeh može se mjeriti i postizanjem dubljeg razumijevanja gradiva, stjecanjem specifičnih znanja, vještina ili kompetencija koje su relevantne za određeno područje ili disciplinu.
5. **Postizanje dugoročnih ciljeva karijere:** Akademski uspjeh također može biti povezan s postizanjem dugoročnih ciljeva karijere, poput ulaska u određeno zanimanje, napredovanja u karijeri ili doprinosa određenom području istraživanja ili praksi.

Važno je napomenuti da definicija akademskog uspjeha može varirati ovisno o kontekstu, kulturi, instituciji ili pojedincu. Ona može uključivati i emocionalne, društvene ili psihološke aspekte, poput osjećaja samopouzdanja, zadovoljstva ili osjećaja postignuća koje pojedinac doživljava kao rezultat svog akademskog truda i rada (Perna, Thomas, 2006).

U istraživanju kojeg su proveli York, Gibson i Rankin (2015) teorijski je utemeljeno šest komponenti akademskog uspjeha: akademsko postignuće, stjecanje vještina i kompetencija, postizanje ishoda učenja, zadovoljstvo, upornost i uspjeh u karijeri. U istraživanju je zaključeno da postoji nesklad između definiranja akademskog uspjeha i njegovog mjerenja. Većina objavljenih znanstvenih radova mjeri akademski uspjeh, ali i akademsko postignuće. Radovi se

temelje samo na ocjenama i/ili prosjeku što može biti problem za istraživače. Postoje tri razloga zašto temeljenje na ocjenama predstavlja problem. Prvi razlog je taj da ocjene često nisu pravilno mjerilo učenja i znanja, drugi problem je operacionalizacija akademskog uspjeha unutar obrazovanja i posljednji problem je što se termin akademski uspjeh povezuje sa radovima koji su samo uski dio nekog koncepta.

Mohorić (2008) navodi kako se pojam akademskog uspjeha javlja kao potreba ličnosti za iskazivanjem integriteta i iskazivanjem sposobnosti pojedinca. Također postoji želja za pripadanjem i poštovanjem od strane drugih, što odražava društvenu karakteristiku. Mohorić (2008) ukazuje da se ovaj pojam uglavnom mjeri kao uspjeh postignut kroz standardizirane testove znanja. U akademski uspjeh kao pojam, ulaze i ocjene učenika i prosjek ocjena. Prema Yorku, Gibsonu i Rankinu (2015), prosjek ocjena je najčešće korištena mjera akademskog uspjeha. Nadalje, autori smatraju da bi akademski uspjeh trebao biti izravna posljedica i odraz stjecanja željenih vještina i kompetencija. Banta et al. (1996) tvrde da se izraz "cilj učenja" odnosi na ciljeve obrazovnog programa koji uključuju stjecanje znanja, vještina i kompetencija. Ovaj pojam se obično promatra iz perspektive nastavnika (što nastavnik želi postići), dok se ishodi učenja češće promatraju iz perspektive studenata (što će ih kolegij naučiti). Ova su dva pojma povezana jer se u konačnici ciljevi učenja nastavnika pretvaraju u rezultate. Cerbin i Kopp (2005) opisuju da bi se rezultati trebali usredotočiti na ono što učenici razumiju i mogu učiniti kroz svoje učenje. Može se reći da je učenik postigao rezultat te se treba provjeriti zna li ga upotrijebiti za poboljšanje svog života i učinkovitiji doprinos društvu. Na temelju vještina, ishodi učenja govore o vještinama koje student treba steći nakon završetka studija. Prema Cerbin i Kopp (2005), vještine se odnose na skup znanja i vještina, te povezanu autonomiju i odgovornost. Drugim riječima, vještine karakteriziraju sve što se može steći učenjem, dok se vještine odnose na primjenu znanja i korištenje postojećih metoda. York, Gibson i Rankin (2015) tvrde da je zadovoljstvo varijabla ishoda koja mjeri kontekstualne elemente koji se često smatraju neophodnim okruženjima za učenje i preduvjetima za akademski uspjeh. Kažu da se zadovoljstvo često mjeri putem evaluacije tečajeva ili putem većih institucionalnih istraživanja dostupnih na nacionalnoj razini. Istraživači tvrde kako aspekt zadovoljstva u njihovoj definiciji akademskog uspjeha utječe na opće sveučilišno iskustvo i iskustvo u određenom predmetu. Aldridge i Rowley (1998) tvrde da iz perspektive učenika kvalitetno obrazovanje pruža bolje mogućnosti učenja te da stupanj zadovoljstva ili nezadovoljstva uvelike utječe na uspjeh ili neuspjeh učenika u obrazovanju. Upornost odgovara stalnom napretku učenika. York, Rankin i Gibson (2015) u model akademskog uspjeha ubrajaju ustrajnost jer je potrebno steći fokus,

poticaj i napredak koji su studenti potrebni za završetak studijskog programa. Drugim riječima, upornost je svjesno djelovanje učenika da zadrži svoj obrazovni status i nastavi studij na višim razinama. Thalib et al. (2018) ukazuju na to da aspekt održivosti odražava nekoliko karakteristika poput kontinuiteta u sudjelovanju u aktivnostima, utvrđivanje obveza i intenziviranje rada u slučaju prepreka. Heckert i Wallis (1998) tvrde da učenici smatraju obrazovanje korisnim za pripremu za karijeru u svom području, natjecanje za prilike za posao i pronalaženje posla koji ih ispunjava. Ng et al. (2005) te York, Gibson i Rankin (2015) tvrde da se uspjeh u karijeri koristio kao mjera akademskog uspjeha na dva različita načina: kao eksterni (eksterni) i interni (unutarnji). Ekstrinzične mjere uspjeha u karijeri uključuju stopu zaposlenosti i povijest napredovanja. Na primjer, Colarelli, Dean i Kronstans (1991), u studiji koja je ispitala karakteristike fakulteta i rane rezultate karijere, operacionalizirali su vanjsku mjeru uspjeha u karijeri kroz godišnju ocjenu uspješnosti koju su dali supervizori. Fokus je češće na vanjskim mjerama zbog njihove jasnije provedbe. Interne mjere uspjeha u karijeri uključuju mjere zadovoljstva poslom ili postignuća profesionalnih ciljeva. Fralick (1993) daje primjer internog mjerenja, gdje se mjeri uspjeh kroz percepciju sudionika o prilici da razviju svoje potencijale, ostvare svoje ambicije, poboljšaju mogućnosti karijere i povećaju svoje osobno zadovoljstvo. Osim komponenti, postoje i čimbenici koji utječu na akademski uspjeh. To su samoupravljanje, pristup učenju, utjecaj fakulteta i profesora na akademski uspjeh, prethodno obrazovanje te razlike u spolu.

Strenze (2007) je proveo istraživanje na uzorku pojedinaca od 20 do 24 godine s ciljem utvrđivanja odnosa između akademskog postignuća i inteligencije. Njegovi rezultati govore kako je pojam (samo)upravljanja ključan za uspjeh studenata i naglašava kontrolu čimbenika koji utječu na učenje tokom studija. Šest je komponenti samoupravljanja: motivacija, metoda učenja, postignuće, korištenje vremena, fizičko okruženje, društveno okruženje. Sve ove komponente zajedno dovode do dobrog samoupravljanja.

Osim samoupravljanja, važan je i pristup učenju. Postoji dubinsko, površno i strateško učenje. Dubinsko učenje predstavlja studenta koji svoju koncentraciju usmjerava na značenje i razumijevanje gradiva. Površno učenje je usmjereno na brzinsko pamćenje činjenica i procesa bez dubokog razumijevanja pročitanog. Strateško učenje služi za postizanje najvećih rezultata i sadrži kontinuirano ulaganje truda u učenje i pronalaženje pravih načina učenja (Strenze, 2007).

Strenze (2007) smatra kako društvo, obitelj, prijatelji i profesori imaju velik utjecaj na akademske potrebe studenata. Negativne reakcije od strane bliskih ljudi i autoriteta mogu imati negativan učinak na uspjeh. Fakulteti bi trebali ostvariti sigurnu zajednicu u kojoj će studentima

biti ugodno i gdje će izgraditi svoje samopouzdanje. Za akademski uspjeh važna je aktivna uloga nastavnika i odnos prema radu. Oni kod studenta razvijaju proaktivnost, što rezultira učinkovitijim i boljim pristupom učenju.

Prethodno obrazovanje važan je faktor za studenta jer pokazuje koliko je upoznat s teorijom prije upisivanja fakulteta. Uspjeh u osnovnoj i srednjoj školi jedan je od glavnih prediktora akademskog uspjeha. Konkretno, učenici koji su imali viši prosjek ocjena u srednjoj školi, kao i oni koji su bili bolji na prijemnim ispitima, imaju veću vjerojatnost da će ostvariti bolji akademski uspjeh u nastavku školovanja (Strenze, 2007).

5. POVEZANOST MOTIVACIJSKIH FAKTORA I USPJEHA STUDIJA

Povezanost motivacijskih faktora i uspjeha na studiju je duboka i složena, budući da motivacija igra ključnu ulogu u određivanju angažiranosti, učinkovitosti u učenju i postizanju ciljeva studenata. Evo nekoliko načina na koje su motivacijski faktori povezani s uspjehom na studiju (Deci, Ryan, 2000):

1. **Intrinzična motivacija i angažiranost:** Studenti koji su intrinzično motivirani za učenje i postizanje akademskih ciljeva obično pokazuju veću angažiranost u učenju. Ta unutarnja motivacija dolazi iz osobne radoznalosti, interesa ili želje za osobnim razvojem, što rezultira većom ustrajnošću, upornošću i pažnjom prema akademskim zadacima i izazovima.
2. **Postavljanje ciljeva i usmjerenost:** Studenti koji postavljaju jasne, izazovne i relevantne ciljeve imaju veću vjerojatnost da će postići akademski uspjeh. Motivirani studenti imaju tendenciju postavljati i aktivno raditi prema ostvarivanju ciljeva, koristeći ih kao smjernice za svoje akademske aktivnosti.
3. **Samoregulacija u učenju:** Motivirani studenti često pokazuju veću sposobnost samoregulacije u učenju, što uključuje planiranje, postavljanje prioriteta, praćenje napretka i prilagođavanje strategija učenja kako bi postigli svoje ciljeve. Ova sposobnost samoregulacije povezana je s boljim akademskim postignućem.
4. **Izbjegavanje izazova i prepreka:** Motivirani studenti imaju veću vjerojatnost da će se suočiti s izazovima i preprekama na putu prema akademskom uspjehu, umjesto da odustanu ili se osjećaju demotivirano. Oni su skloniji traženju rješenja, upotrebi podrške i ostajanju fokusirani na svoje ciljeve.
5. **Osjećaj postignuća i zadovoljstva:** Kada studenti postignu akademski uspjeh, to može ojačati njihovu motivaciju, samopouzdanje i osjećaj postignuća. Ova pozitivna iskustva mogu dalje pojačati motivaciju i angažman u budućim akademskim izazovima.

Sveukupno, motivacija igra ključnu ulogu u oblikovanju ponašanja, stavova i postignuća studenata. Studenti koji su motivirani za učenje i postizanje ciljeva obično imaju veće šanse za postizanje akademskog uspjeha jer su skloniji ustrajati, angažirati se i prevladati izazove na putu do ostvarenja svojih ciljeva (Deci, Ryan, 2000).

Osim gore navedenih povezanosti, (Ryan, Deci, 2000) navode da postoje i sljedeće poveznice između motivacijskih faktora i akademskog uspjeha:

1. **Podrška okoline:** Motivacijski faktori mogu biti povezani s podrškom koju studenti dobivaju od svoje okoline, uključujući obitelj, prijatelje, nastavnike i akademske mentore. Pozitivna podrška može pomoći u održavanju visokog stupnja motivacije i samopouzdanja kod studenata, potičući ih da prevladaju izazove i teškoće na putu do akademskog uspjeha.
2. **Inspiracija i modeliranje:** Motivacijski faktori mogu biti povezani s modelima uspjeha koje studenti vide oko sebe. Inspirativni primjeri uspješnih kolega, mentora ili javnih ličnosti mogu potaknuti studente da postave visoke ciljeve i motiviraju ih da nastoje postići akademski uspjeh.
3. **Utjecaj stresa i anksioznosti:** Motivacija može biti povezana s upravljanjem stresom i anksioznošću kod studenata. Visoka razina stresa ili anksioznosti može negativno utjecati na motivaciju i akademski uspjeh, dok efikasne strategije suočavanja s tim emocionalnim izazovima mogu pomoći studentima da održe visoku motivaciju i produktivnost.
4. **Samoeфикаsnost:** Motivacijski faktori povezani su s osjećajem samoeфикаsnosti, odnosno uvjerenjem studenata u svoje sposobnosti da postignu akademske ciljeve. Visoka razina samoeфикаsnosti potiče samopouzdanje, motivaciju i upornost u suočavanju s akademskim izazovima, što rezultira većim akademskim uspjehom.
5. **Interesi i strasti:** Motivacija je često povezana s interesima, strastima i vrijednostima pojedinca. Kada studenti studiraju predmete ili se bave aktivnostima koje ih istinski zanimaju i koje doživljavaju kao važne i relevantne, vjerojatnije su motivirani da se posvete učenju i postignu uspjeh u tim područjima.
6. **Ciljevi karijere:** Motivacijski faktori često su povezani s dugoročnim ciljevima karijere studenata. Postavljanje jasnih i relevantnih ciljeva karijere može poslužiti kao snažan motivacijski faktor za postizanje akademskog uspjeha, jer studenti vide svoje obrazovanje kao sredstvo za ostvarivanje svojih profesionalnih ambicija.

Povezanost između motivacijskih faktora i uspjeha na studiju kompleksan je i dinamičan proces koji se razvija tijekom vremena i pod utjecajem različitih čimbenika (Ryan, Deci, 2000). Razumijevanje ovih interakcija može pomoći obrazovnim institucijama, mentorima i studentima da razviju strategije potpore i poticanja koje će rezultirati boljim akademskim rezultatima i postignućima.

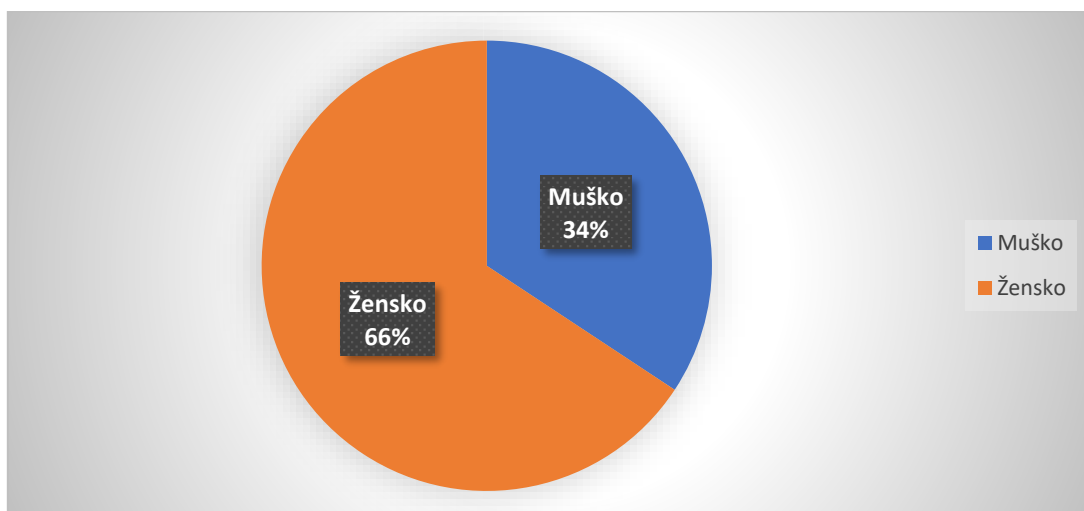
6. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE MOTIVACIJE ZA STUDIRANJE

U ovom radu, motivacija je ključni pojam procesa studiranja. Za svrhu pisanja završnog rada, provedeno je istraživanje na uzorku 35 studenata na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Cilj istraživanja je pronaći vezu između motivacije i studentskog angažmana te izučiti kako oni utječu na završni uspjeh.

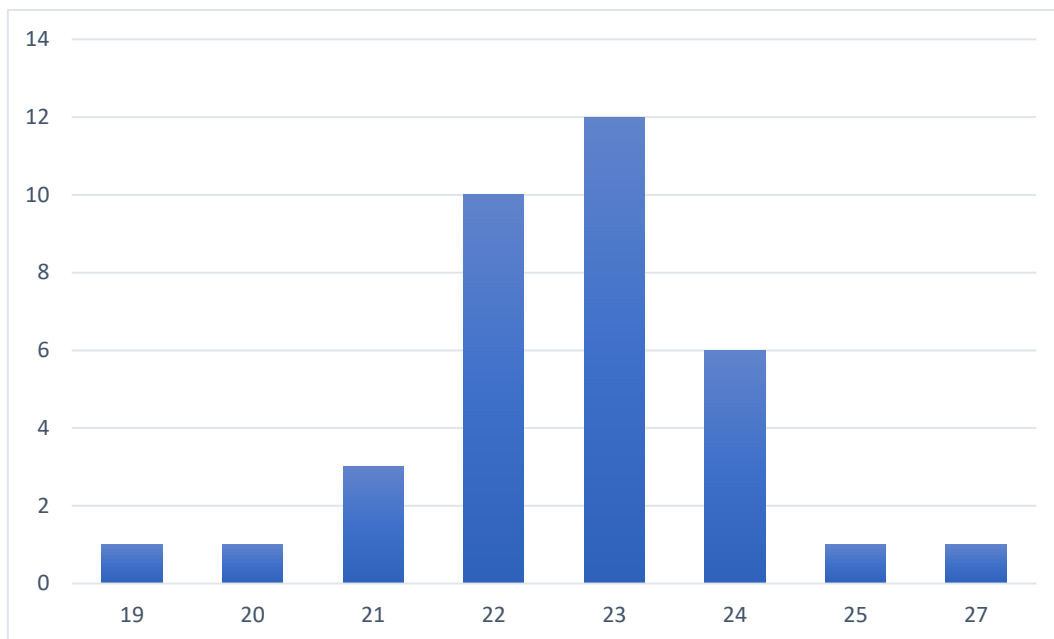
Za svrhu istraživanja napravljena je anketa za prikupljanje odgovora ispitanika, dok su u analizi korištene metode deskriptivne statistike. Uzorak ispitanika za završni rad pripada skupini prigodnih uzoraka. Prednost ovog uzorka je ta što su ispitanici lako dostupni za ispunjavanje ankete i njihovi podaci su lakši za obradu. Anketa se provodila 12. lipnja 2024. godine putem Google obrasca na Internetu koje sam ispitanicima slao putem WhatsApp-a, Facebook Messengera i Vibera. Upitnik se sastoji od devet pitanja u kojem su studenti mogli označiti što ih najviše motivira, a što ih najmanje motivira tijekom studija. Većina pitanja je oblika 5-stupanjske Likertove skale za procjenu stavova. Upitnik je bio anonim i podaci su se koristili isključivo u svrhu pisanja završnog rada. Ispunjavanje ankete trajalo nekoliko minuta, a nakon što su prikupljeni podaci, uslijedila je statistička obrada i analiza odgovora.

U nastavku će biti prikazana analiza odgovora u anketi i zaključno mišljenje koliko i što to studente motivira na završetak fakulteta.

Prva dva pitanja u anketi su osnovna pitanja. Ispitanici su se trebali izjasniti o svom spolu i koliko imaju godina. Ispitanici su 66% žene, a 34% muškarci što se može vidjeti iz Grafikona 1. U Grafikonu 2. prikazano je najviše ispitanika koji imaju 23 i 22 godine. Prosječne godine ispitanika su 22,69, odnosno približno 23 godine.

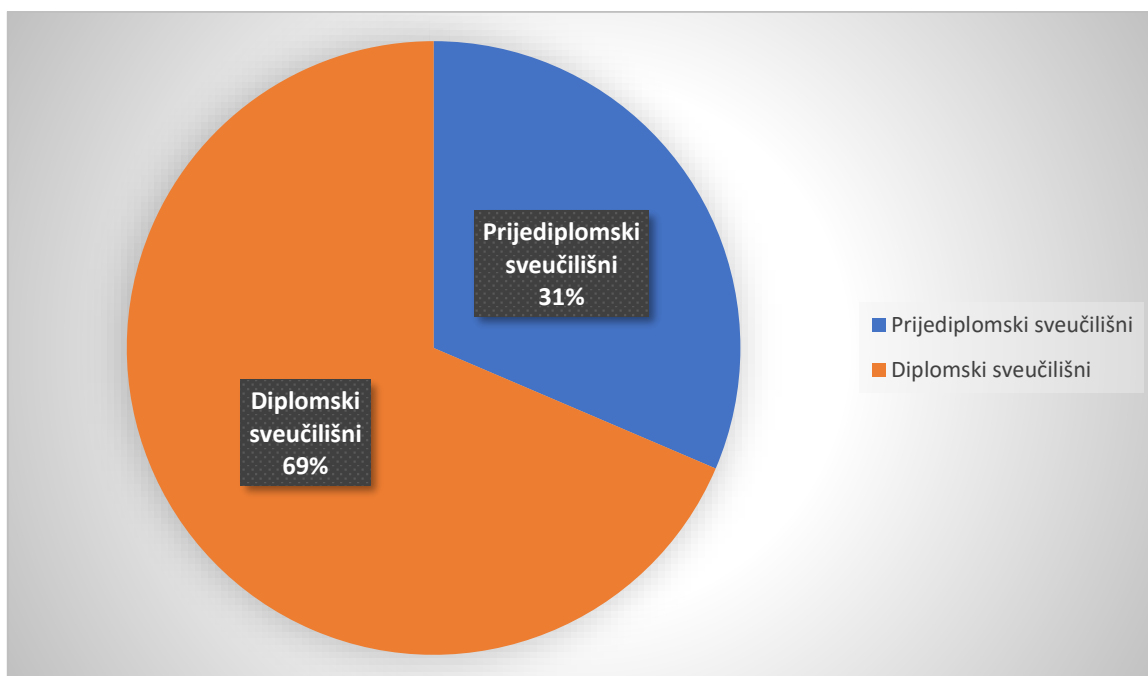

Grafikon 1. Distribucija prema spolu ispitanika (izrada autora)

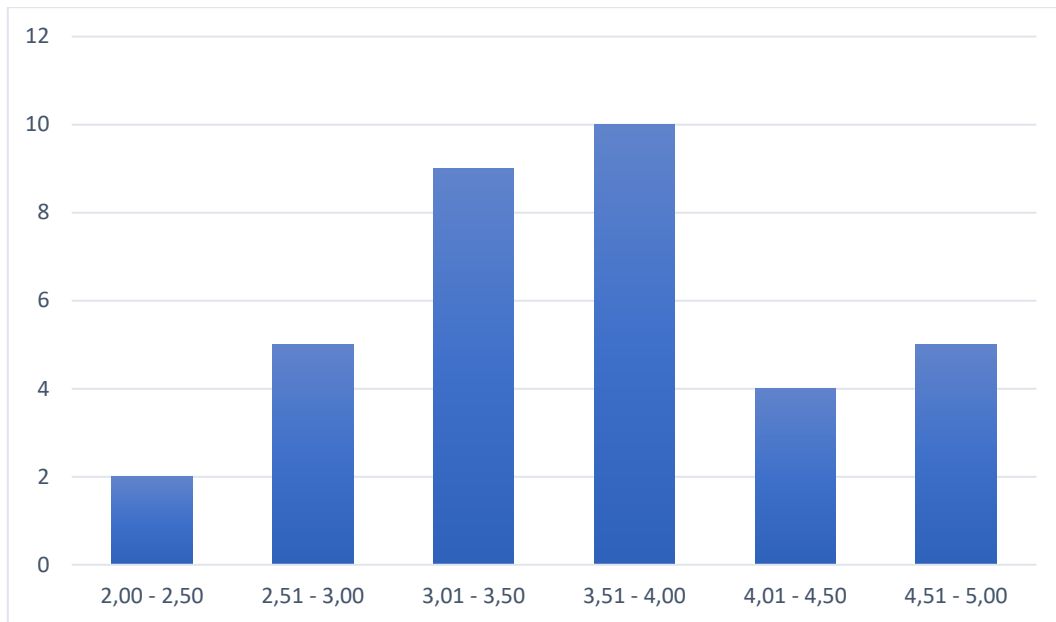
Grafikon 2. Godine ispitanika (izrada autora)

Ispitanici su većinskim dijelom (69%) studenti diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a njih 31% su na prijediplomskom sveučilišnom studiju.

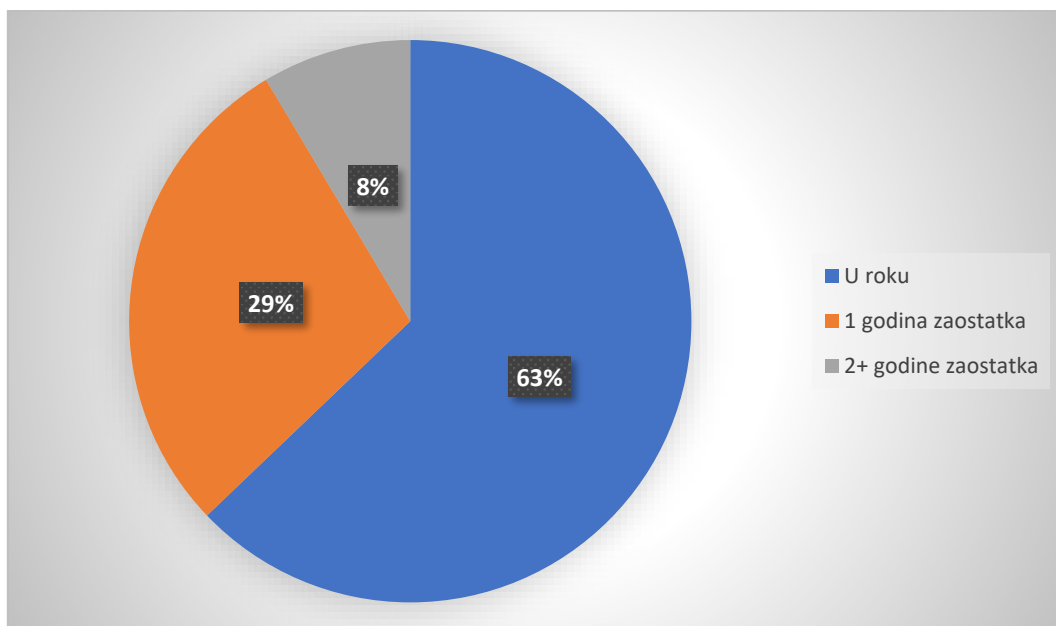
Grafikon 3. Razina studija ispitanika (izrada autora)

Gledajući prosjek 35 anketiranih studenata, prosječni uspjeh studija studenata u trenutku prikupljanja podataka je prosjek ocjena između 3,50 i 4,00. Prema ovome se može vidjeti kako studenti u uzorku nisu nužno motivirani odličnim prosjekom, već teže vrlo dobrom uspjehu. Najmanji prosjek je između 2,00 i 2,50.

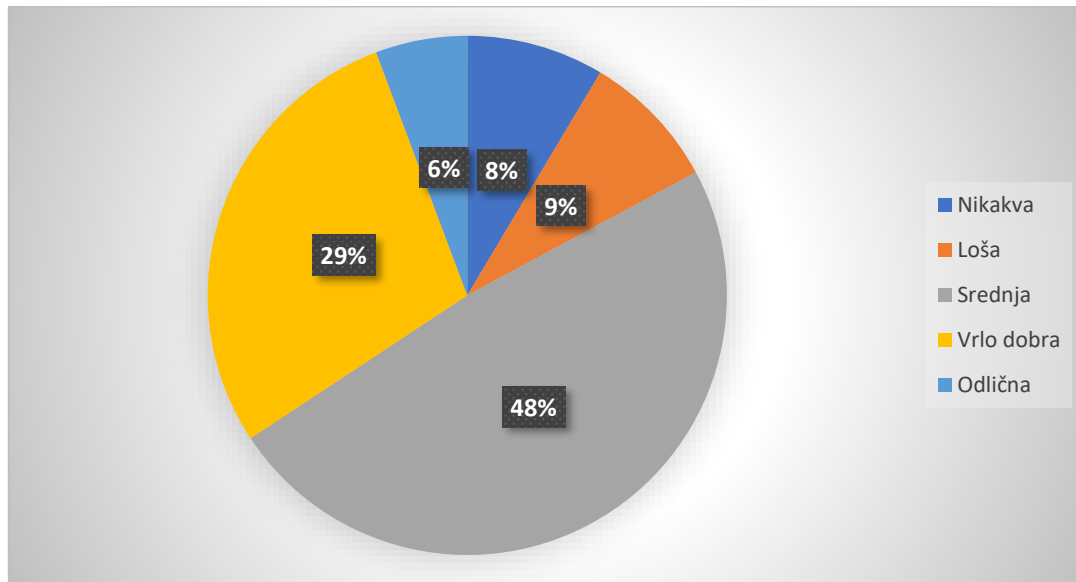
Grafikon 4. Prosjek ispitanika na studiju (izrada autora)

Od 35 ispitanika, njih 63% rješava sve svoje obaveze u roku (odnosno ne ponavljaju godinu na fakultetu), 29% ispitanika ima 1 godinu zaostatka, a 8% ispitanika zaostaje 2 ili više godina na fakultetu.

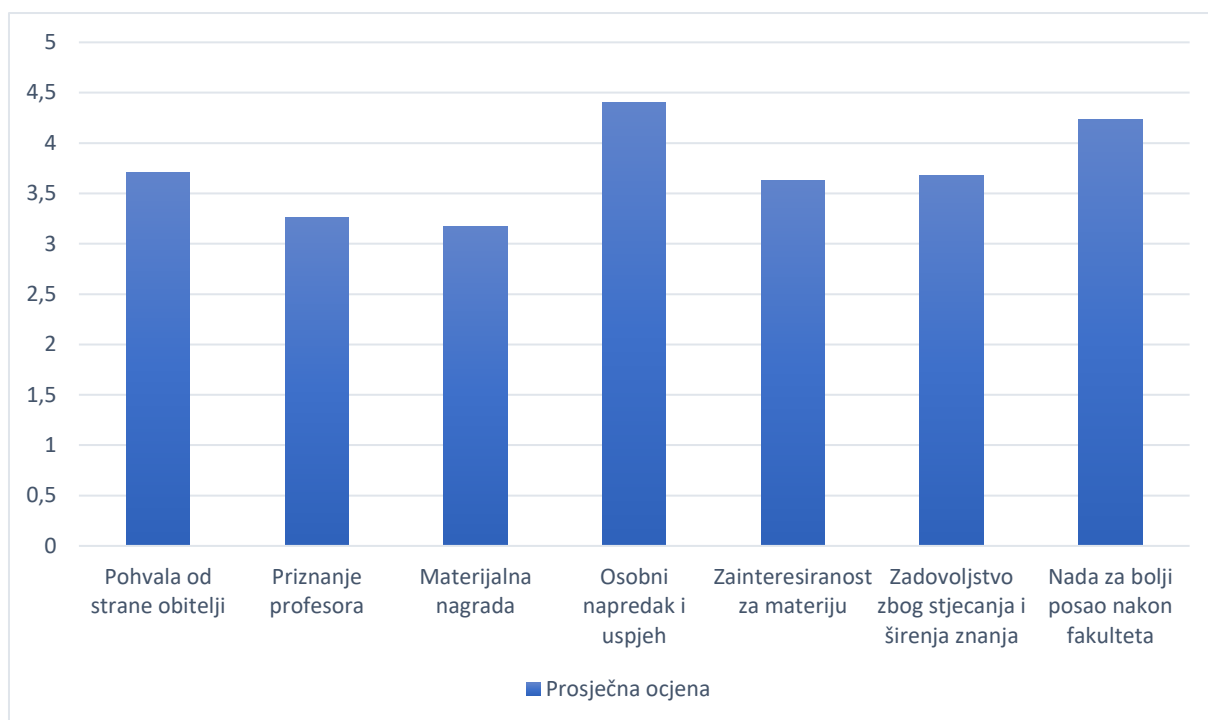
Grafikon 5. Dinamika kojom ispitanici ispunjavaju fakultetske obaveze (izrada autora)

Na Grafikonu 6 prikazani su odgovori ispitanika na pitanje u kojem su mogli ocijeniti njihovu motivaciju kao nikakvu, lošu, srednju, vrlo dobru ili odličnu. Rezultati pokazuju kako je 8% ispitanika reklo da im je motivacija nikakva, 9% da je loša, 48% smatra da im je motivacija srednja, 29% kaže da je im je motivacija vrlo dobra, a njih samo 6% smatra da im je motivaciju na fakultetu odlična.

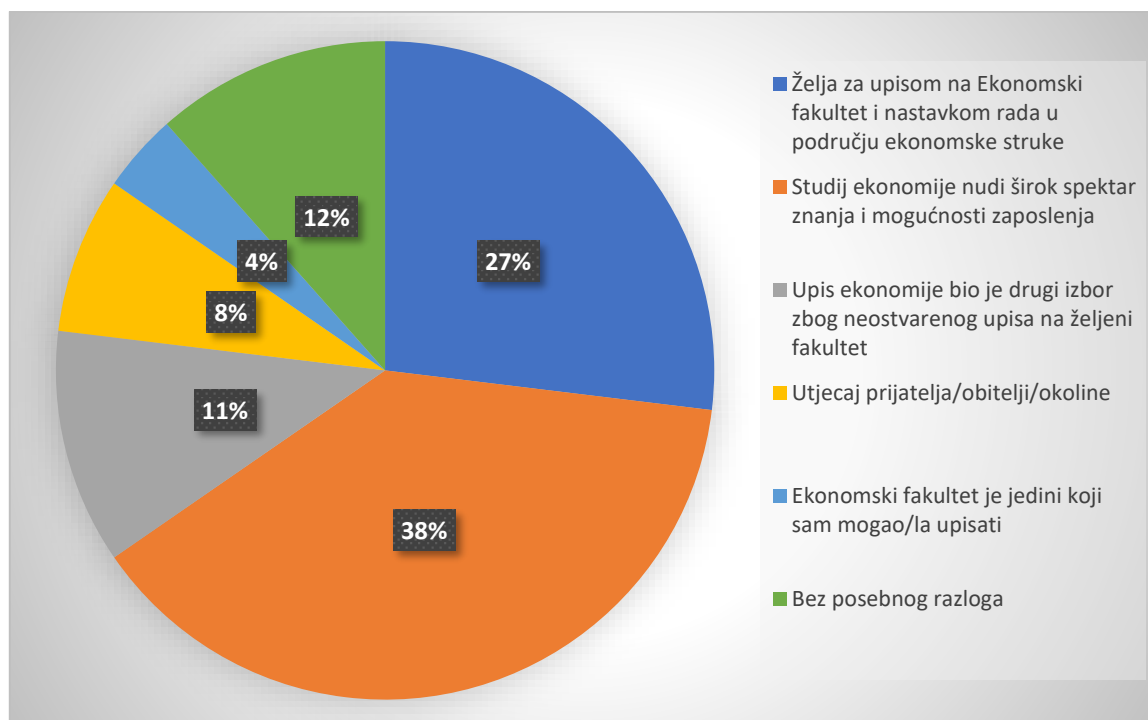
Grafikon 6. Motivacija ispitanika na fakultetu (izrada autora)

U 7. pitanju upitnika, ispitanici su trebali ocijeniti od 1 do 5, koliko ih navedenih sedam faktora potiče na studiranje. *Pohvala od strane obitelji* ocijenjena je prosječnom ocjenom od 3,71. *Priznanje profesora* ocijenjena je prosječnom ocjenom 3,26. *Materijalna nagrada* je ocijenjena sa prosječnom ocjenom od 3,17. *Osobni napredak i uspjeh* je ocijenjen s najvećim prosjekom, a to je 4,40. *Zainteresiranost za materiju* je ocijenjena sa prosječnom ocjenom od 3,63. Predzadnji faktor je *Zadovoljstvo zbog stjecanja i širenja znanja* ocijenjeno je sa ocjenom 3,68, a posljednji faktor bio je *Nada za bolji posao nakon fakulteta* koji je ocijenit prosjekom od 4,23.

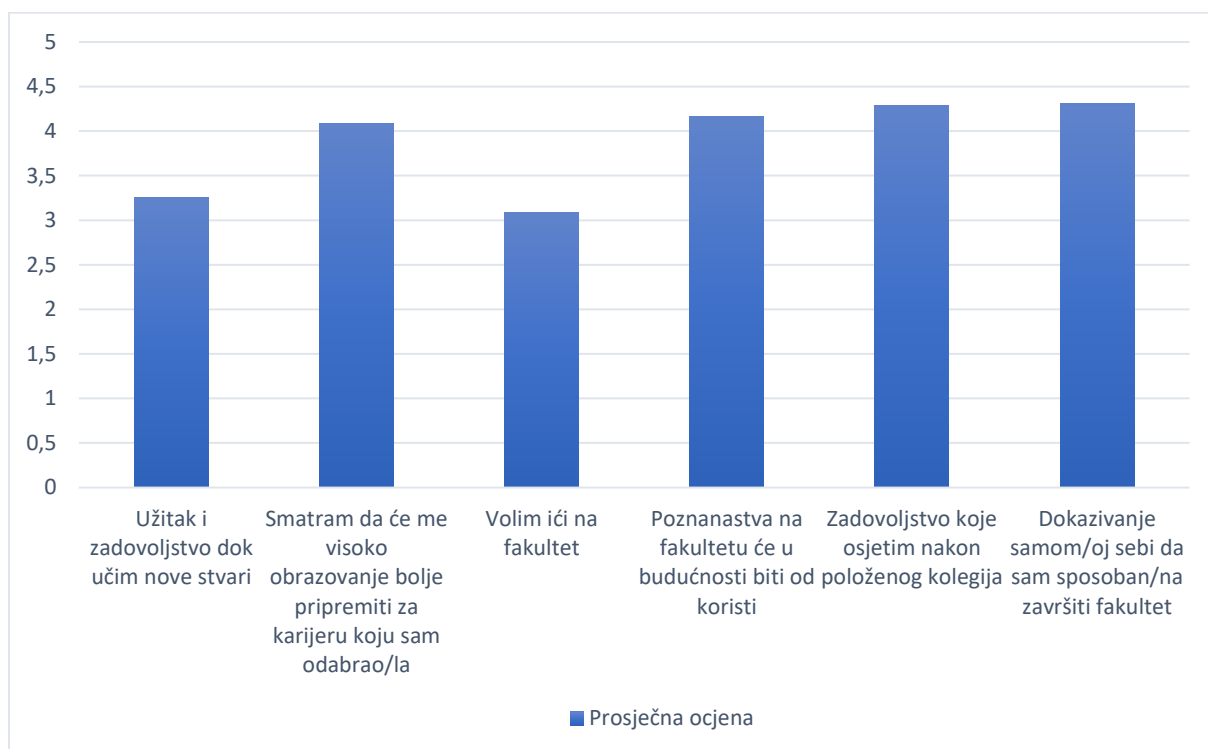
Grafikon 7. Faktori motivacije tijekom studija (izrada autora)

U osmom pitanju, ispitanici su mogli označiti više odgovora za koje su smatrali da su usko povezani s njihovom odlukom o upisu fakulteta.

Grafikon 8. Faktori koji su utjecali na upisivanje Ekonomskog fakulteta (izrada autora)

Posljednje pitanje u upitniku bilo je *Što Vas potiče da uspješno studirate?*. Najbolje ocjenjene izjave su bile: *Dokazivanje samom/oj sebi da sam sposoban/na završiti fakultet* i *Zadovoljstvo koje osjetim nakon položenog kolegija*. Prosječne ocjene su redom 4,31 i 4,29. *Užitak i zadovoljstvo dok učim nove stvari* ocjenjeno je u prosjeku s 3,26, a *Smatram da će me visoko obrazovanje bolje pripremiti za karijeru koju sam odabrao/la* s prosječnom ocjenom 4,09. Ispitanici su ocijenili izjavu *Poznanstva na fakultetu će u budućnosti biti od koristi* sa prosječnom ocjenom 4,17. Najlošije ocjenjena izjava s prosječnom ocjenom 3,09 je *Volim ići na fakultet* u kojoj su ispitanici podijeljeni sa mišljenjem.

Grafikon 9. Faktori koji potiču ispitanike na uspješno studiranje (izrada autora)

7. ZAKLJUČAK

Povezanost motivacijskih faktora i uspjeha na studiju je duboka i složena, budući da motivacija igra ključnu ulogu u određivanju angažiranosti, učinkovitosti u učenju i postizanju ciljeva studenata. Motivirani studenti obično pokazuju veći angažman u učenju i veću ustrajnost u suočavanju s akademskim izazovima. Oni su skloniji aktivnom sudjelovanju u nastavi, izvršavanju dodatnih zadataka, traženju dodatne literature i sudjelovanju u dodatnim aktivnostima koje doprinose njihovom akademskom razvoju. Motivirani studenti često pokazuju veću pažnju, koncentraciju i dublje razumijevanje gradiva. Oni su skloniji korištenju različitih strategija učenja i povezivanju novih informacija s postojećim znanjem, što rezultira boljim razumijevanjem i lakšem pamćenjem gradiva.

Motivacija potiče studente da postave jasne, specifične i izazovne ciljeve te ih aktivno rade na postizanju tih ciljeva. Postavljanje ciljeva pomaže studentima da se usmjere prema određenim akademskim postignućima i motivira ih da ulože napore kako bi ih ostvarili. Motivirani studenti obično pokazuju veću sposobnost samoregulacije u učenju. To uključuje planiranje vremena, postavljanje prioriteta, praćenje napretka i prilagođavanje strategija kako bi se postigli akademski ciljevi. Ova sposobnost samoregulacije povezana je s boljim upravljanjem vremenom, smanjenjem stresa i postizanjem boljih akademskih rezultata. Motivirani studenti često imaju veće emocionalno blagostanje i zadovoljstvo svojim akademskim iskustvom. Osjećaj postignuća, svrhe i zadovoljstva koji dolazi s akademskim uspjehom može pozitivno utjecati na emocionalno stanje i samopouzdanje studenata. U provedenom istraživanju može se vidjeti kako su studenti najviše motivirani pohvalama iz svoje okoline, ali i dokazivanjem samom sebi, odnosno žele dokazati sebi da su sposobni završiti fakultet i na taj način pomiču svoje granice mogućnosti. Također, studenti se nadaju boljim poslom nakon završetka fakulteta, a najveća motivacija za završavanje fakulteta je uz dokazivanje samom sebi, bilo i zadovoljstvo koje student osjeti nakon položenog kolegija.

Motivacija igra ključnu ulogu u oblikovanju ponašanja, stavova i postignuća studenata. Visoka razina motivacije povezana je s većim angažmanom, boljim razumijevanjem gradiva, postavljanjem i postizanjem ciljeva te većim emocionalnim blagostanjem, što doprinosi boljem akademskom uspjehu.

LITERATURA

1. Aldridge, S., Rowley, J. (1998). *Measuring customer satisfaction in higher education*. Theoretical Economics Letters.
2. Babauta, L. (n.d.). *Finding the Motivation to Change Your Entire Life*. Dostupno na: <https://zenhabits.net/life-changing/> [pristupljeno: 13. travnja 2024.]
3. Banta, T.W., Lund, J.P., Black, K.E., Oblander, F.W. (1996). *Assessment in practise: Putting principles to work on college campuses*. Jossey-Bass; First Edition.
4. Cerbin, B., Kopp, B. (2005). *Lesson study for college teachers: Develop student learning goals*. Routledge: New York.
5. Colarelli, S., Dean, R., Kronstans, C. (1991). *Relationship between university characteristics and early job outcomes of accountants*. Canadian Journal of Higher Education.
6. Deci, E.L., Ryan, R.M. (2000). *Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions*. University of Rochester.
7. Fralick, M. (1993). *College success: A study of positive and negative attrition*. Community College Review, Vol. 20, No.5, 1993.
8. Horvat, J., Mijoč, J. (2022). *Osnove statistike*. Naklada Ljevak. Zagreb.
9. Horvat, J. (2023). *Akademski bonton: (Ne)pisana pravila akademske zajednice*. Dostupno na: <https://www.biologija.unios.hr/wp-content/uploads/2023/10/Akademski-bonton.pdf> [pristupljeno: 10. travnja 2024.]
10. Hrvatska enciklopedija, (2013). *Biheviorizam*. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/biheviorizam> [pristupljeno: 11. travnja 2024.]
11. Jukić, D., Krznarić, V. (n.d.). *Motivacijski faktori upravljanja ljudskog potencijala u školskom menadžmentu*. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/101183> [pristupljeno: 13. travnja 2024.]
12. Maslow, A. (1987). *Motivation & Personality*. Naklada: Pearson India; 3rd edition.
13. Metzinger, Čendo, T., Toth, M. (2020). *Metodologija istraživačkog rada za stručne studije*. Dostupno na: <https://www.vvg.hr/app/uploads/2020/03/METODOLOGIJA-ISTRA%C5%BDIVA%C4%8CKOG-RADA-ZA-STRU%C4%8CNE-STUDIJE.pdf> [pristupljeno: 10. travnja 2024.]
14. Mohorić, T. (2008). *Automatske misli kod učenja i ispitna anksioznost kao odrednice subjektivnoga i objektivnoga akademskog postignuća studenata*. Dostupno: <http://hrcak.srce.hr/> [pristupljeno: 15. travnja 2024.]

15. Ng, T.W.H., Eby, L.T., Dorensen, K.L., Feldmann, D.C. (2005). *Predictors of objective and subjective career success: A meta-analysis*.
16. Perna, L. W., Thomas, S. L. (2006). *A Framework for Reducing the College Success Gap and Promoting Success for All*. National postsecondary education cooperative. Dostupno na: https://nces.ed.gov/npec/pdf/perna_thomas_report.pdf [pristupljeno: 26. svibnja 2024.]
17. Pongrec, S. (2001). *Čimbenici ostvarivanja obrazovanja odraslih*. Rijeka: Vlastita naknada
18. Rheinberg, F. (2004). *Motivacija*. Naknada Slap.
19. Ryan, R.M., Deci, E.L. (2000). *Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being*. American Psychologist.
20. Strenze, T. (2007). *Intelligence and socioeconomic success: A meta-analytic review of longitudinal research*. Department of Sociology and Social Policy, University of Tartu, Tiigi 78-227, 50410 Tartu, Estonia.
21. Thalib, T., Hanafi, S.P., Aufar, M.F., Irbah, S., Eduardus, J. (2018). *The Academic Persistence Scale*. ISEdu The 3rd International Seminar on Education 2018: Science and Education for Improving Learning Quality in Moluccas Archipelago At: Pattimura University Ambon, Maluku - Indonesia
22. Thoms, K., J. (2001). *They're Not Just Big Kids: Motivating Adult Learners*. Proceedings of the Annual Mid-South Instructional Technology Conference
23. York, T.T., Gibson, C., Rankin, S. (2015). *Defining and measuring academic success*. Practical Assessment, Research & Evaluation, Vol 20, No 5

POPIS SLIKA

Slika 1. Maslowljeva piramida potreba.....	5

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Spol ispitanika (izrada autora)	15
Grafikon 2. Godine ispitanika (izrada autora).....	16
Grafikon 3. Trenutni studij ispitanika (izrada autora).....	16
Grafikon 4. Prosjek ispitanika na studiju (izrada autora).....	17
Grafikon 5. Rok u kojem ispitanici ispunjavaju fakultetske obveze (izrada autora)	17
Grafikon 6. Motivacija ispitanika na fakultetu (izrada autora)	18
Grafikon 7. Faktori utjecanja na studiranje (izrada autora).....	19
Grafikon 8. Faktori koji su utjecali na upisivanje Ekonomskog fakulteta (izrada autora).....	19
Grafikon 9. Koji faktori potiču ispitanike na uspješno studiranje? (izrada autora)	20

PRILOG

UPITNIK

U svrhu istraživanja za završni rad na Ekonomskom fakultetu u Osijeku na temu „Povezanost motivacijskih faktora i uspjeha studija“, zamolio bih Vas da ispunite anketu o Vašoj motivaciji tijekom studiranja.

1. Vaš spol.

- Muško
- Žensko

2. Koliko imate godina?

3. Vaš trenutni studij.

- Prijediplomski Sveučilišni
- Diplomski sveučilišni

4. Koliki je Vaš prosjek na studiju?

- 2,00 – 2,50
- 2,51 – 3,00
- 3,01 – 3,50
- 3,51 – 4,00
- 4,01 – 4,50
- 4,51 – 5,00

5. U kojem roku ispunjavate svoje fakultetske obveze?

- U roku
- 1 godina zaostatka
- 2+ godine zaostatka

6. Kolika je Vaša motivacija na fakultetu?

- Nikakva
- Loša
- Srednja

- Vrlo dobra
- Odlična

7. Ocijenite koliko Vas pojedini faktor potiče na studiranje.

(1- *ne potiče*, 2 – *malo potiče*, 3 – *ponekad potiče*, *ponekad ne potiče*, 4 – *često potiče*, 5 – *svakodnevno potiče*)

- Pohvala od obitelji
- Priznanje od profesora
- Materijalna nagrada
- Osobni napredak i uspjeh
- Zainteresiranost za materiju
- Zadovoljstvo zbog stjecanja i širenja znanja
- Nada za bolji posao nakon fakulteta

8. Što je utjecalo na odluku o upisu Ekonomskog fakulteta? (možete označiti više odgovora)

- Želja za upisom na Ekonomski fakultet i nastavkom rada u području Ekonomije
- Studij ekonomije nudi širok spektar znanja i mogućnosti zaposlenja
- Bez posebnog razloga
- Upis ekonomije bio je drugi izbor zbog neostvarenog upisa na željeni fakultet
- Utjecaj prijatelja/obitelji/okoline
- Ekonomski fakultet je jedini koji sam mogao/la upisati

9. Što Vas potiče da uspješno studirate?

(1- *ne potiče*, 2 – *malo potiče*, 3 – *ponekad potiče*, *ponekad ne potiče*, 4 – *često potiče*, 5 – *svakodnevno potiče*)

- Užitek i zadovoljstvo dok učim nove stvari
- Smatram da će me visoko obrazovanje bolje pripremiti za karijeru koju sam odabrao/la.
- Volim ići na fakultet.
- Poznanstva na fakultetu će u budućnosti biti od koristi.
- Zadovoljstvo koje osjetim nakon položenog kolegija.
- Dokazivanje samom/oj sebi da sam sposoban/na završiti fakultet.